

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO I USŁUG

z dnia 14 lutego 1983 r.

w sprawie zasad sprzedaży towarów w jednostkach handlu detalicznego oraz placówkach gastronomicznych.

Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o zwalczaniu spekulacji (Dz. U. z 1982 r. Nr 36, poz. 243) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wprowadza się zasady sprzedaży towarów w jednostkach handlu detalicznego oraz placówkach gastronomicznych.

2. Przez jednostkę handlu detalicznego rozumie się: sklep, dom towarowy, dom handlowy, supersam, punkt sprzedaży drobnodetalicznej (kiosk, stragan, punkt sprzedaży obwoźnej, obnośnej, placówkę), składy i składnice dokonujące sprzedaży detalicznej towarów.

3. Przez placówkę gastronomiczną rozumie się zakłady i punkty gastronomiczne sieci otwartej i zamkniętej, jak: restauracje, gospody (zajazdy), jadłodajnie, bary, bistra, kawiarnie, herbaciarnie, cukiernie, pijalnie, miodosytnie, piwiarnie, winiarnie, smaźalnie, lodziarnie, stolówki i bufety pracownicze oraz inne placówki żywienia otwartego i zamkniętego.

§ 2. 1. W jednostce handlu detalicznego towary sprzedaje się w ilościach detalicznych.

2. Przez ilość detaliczną rozumie się:

- 1) w odniesieniu do towarów sprzedawanych na karty zaopatrzenia — ilość towaru stanowiącą normę jednomiesięczną, a jeżeli norma ustalona jest na okres dłuższy — ilość określoną tą normą dla rodziny prowadzącej wspólne gospodarstwo domowe,
- 2) w odniesieniu do towarów innych niż wymienione w

pkt 1 — ilość towaru wystarczającą na zaspokojenie bieżących potrzeb czteroosobowej rodziny.

3. Sprzedaż przekraczająca ilość określoną w § 2 ust. 2 jest niedozwolona.

4. Terenowy organ administracji państwowej, dyrektor przedsiębiorstwa (zarząd spółdzielni) oraz kierownik jednostki handlu detalicznego może w zależności od wielkości dostaw i liczby nabywców zmniejszyć ilość towaru sprzedawanego jednorazowo jednemu nabywcy.

5. W placówkach gastronomicznych wielkość sprzedaży jednostkowej artykułów deficytowych ustala dyrektor przedsiębiorstwa (zarząd spółdzielni).

§ 3. 1. Sprzedaż towarów prowadzona jest w dniach i godzinach pracy jednostki handlu detalicznego i placówki gastronomicznej.

2. Sprzedawca nie może odmówić sprzedaży towaru znajdującego się w jednostce handlu detalicznego (placówce gastronomicznej) w granicach ilości określonych w § 2, z wyjątkiem towarów:

- 1) przeznaczonych do sprzedaży w innej porze dnia lub innych dniach tygodnia — na podstawie decyzji terenowego organu administracji państwowej lub dyrektora przedsiębiorstwa (zarządu spółdzielni),
- 2) pozostawionych na imprezy organizowane przez placówki gastronomiczne,
- 3) przeznaczonych do sprzedaży odbiorcom zbiorowym, jak: żłobki, przedszkola, internaty, domy dziecka, szkoły, domy opieki społecznej — na podstawie de-

cyjzi terenowego organu administracji państwowej lub dyrektora przedsiębiorstwa (zarządu spółdzielni).

3. Towary zakupione przez pracowników jednostek handlu detalicznego wykazane w ewidencji, o której mowa w § 7 ust. 5, jak również towary dostarczone do jednostek handlu detalicznego przed sprawdzeniem ich zgodności z dokumentem dostawy pod względem ilości, asortymentu, jakości i ceny nie podlegają sprzedaży. Maksymalny termin dokonywania kontroli zgodności dostawy towarów z dokumentem dostawy oraz odbioru jakościowego określa dyrektor przedsiębiorstwa (zarząd spółdzielni) w zależności od rodzaju towarów.

4. Wprowadzanie do obrotu w jednostkach handlu detalicznego i placówkach gastronomicznych towarów i surowców poza ewidencją, jak również ich przechowywanie i sprzedaż są zabronione.

5. Przemieszczanie towarów i surowców pomiędzy placówkami gastronomicznymi o różnych kategoriach wymaga zgody dyrektora przedsiębiorstwa (zarządu spółdzielni) lub upoważnionej przez niego osoby i podlega ewidencji.

6. Dostarczanie bez zgody dysponenta towarów lub surowców do innej jednostki handlu detalicznego lub placówki gastronomicznej, dla których nie były one przeznaczone, dopuszczalne jest tylko w wypadkach, gdy zmianę odbiorcy uzasadniają zdarzenia losowe (np. awaria środka transportu lub urządzeń przechowalniczych).

§ 4. Kierownik jednostki handlu detalicznego lub placówki gastronomicznej może wydać decyzję o czasowym przerwaniu sprzedaży towarów w razie realnego zagrożenia bezpieczeństwa powierzonego mu mienia, klientów albo pracowników.

§ 5. Sprzedaż towarów reglamentowanych bez wymaganych kart zaopatrzenia lub niezgodnie z ilością przysługującą według karty danej kategorii jest zabroniona.

§ 6. Sprzedaż towarów nabywcom indywidualnym z zapleczka, z innych pomieszczeń jednostki handlu detalicznego lub placówki gastronomicznej poza salą sprzedażową, salą przeznaczoną do konsumowania potraw albo innym miejscem wyznaczonym do takiej sprzedaży jest zabroniona.

§ 7. 1. Pracownicy zatrudnieni w jednostkach handlu detalicznego mają prawo do zakupu towarów w jednostce, w której są zatrudnieni, w ilościach określonych w § 2.

2. Zakupy, o których mowa w ust. 1, mogą być realizowane z częstotliwością dostosowaną do rodzaju, właściwości i używalności towaru. Dopuszczalną częstotliwość zakupu poszczególnych artykułów o niedostatecznej podaży określa dyrektor przedsiębiorstwa (zarząd spółdzielni).

3. Przy zakupie towarów na karty zaopatrzenia pracownik, o którym mowa w ust. 1, ma prawo wykupienia towaru również na karty zaopatrzenia członków rodziny pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym.

4. Pracownicy, o których mowa w ust. 1, mają prawo do zakupu maksymalnie do 3% ilości poszczególnych asortymentów towarów dostarczonych do sklepu w danym dniu.

5. Zakupy towarów dokonywane przez pracowników, o których mowa w ust. 1, podlegają ewidencji. Ewidencję tę prowadzi kierownik jednostki handlu detalicznego, który jest merytorycznie odpowiedzialny za prawidłową realizację tych zakupów i poprawność zapisów w ewidencji.

W dużych obiektach handlowych, tj. domach towarowych i handlowych, ewidencję tę prowadzi kierownik stoiska. Ewidencja zakupów prowadzona jest w książkach będących drukami ścisłego zarachowania, ewidencjonowanych i wydawanych przez przedsiębiorstwo (zarząd spółdzielni).

6. Kierownik jednostki handlu detalicznego obowiązany jest udostępnić książkę zakupów (ust. 5) na żądanie organów kontrolnych i terenowych organów administracji państwowej.

§ 8. 1. Obsługa klientów w jednostkach handlu detalicznego powinna odbywać się w kolejności ich przybycia, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Prawo do nabywania poza wszelką kolejnością artykułów w jednostkach handlu detalicznego przysługuje inwalidom wojennym i wojskowym.

3. Prawo do nabywania poza kolejnością artykułów żywnościowych, artykułów higieny osobistej, środków utrzymania czystości, często nabywanych podstawowych artykułów gospodarstwa domowego oraz artykułów związanych z ubiorem, jak: okrycia, obuwie, dziewiarstwo, bielizna osobista, pończochy, skarpety, mają również:

- 1) pozostali inwalidzi I i II grupy,
- 2) kobiety o widocznej ciąży,
- 3) matki z dziećmi na ręku do lat dwóch,
- 4) osoby w wieku powyżej 75 lat,
- 5) osoby o widocznym kalectwie oraz ograniczonej możliwości poruszania się,
- 6) siostry Polskiego Czerwonego Krzyża oraz opiekunki Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej,
- 7) osoby będące jedynymi opiekunami inwalidów i przewlekle chorych, którzy nie mogą samodzielnie dokonywać zakupów.

4. Prawo do obsługi poza kolejnością nie przysługuje w piątki po godzinie 15⁰⁰ i w soboty. Ograniczenia te nie dotyczą inwalidów wojennych i wojskowych, sióstr Polskiego Czerwonego Krzyża, opiekunek Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, osób opiekujących się inwalidami i przewlekle chorymi, którzy nie mogą samodzielnie dokonywać zakupów, oraz niewidomych z I i II grupą inwalidztwa.

5. Prawo do obsługi poza kolejnością przysługuje wyłącznie przy nabywaniu towarów na własne potrzeby (z wyjątkiem matek małych dzieci, sióstr Polskiego Czerwonego Krzyża i opiekunek Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej).

6. Prawo do obsługi poza kolejnością nie przysługuje przy zakupie wyrobów alkoholowych.

§ 9. Osoby dokonujące kontroli jednostek handlu detalicznego lub placówek gastronomicznych nie mogą być obsługiwane przez ich personel poza kolejnością.

§ 10. 1. Jednostki handlu detalicznego, które prowadzą sprzedaż w systemie przedpłat, na zapisy lub według wzorów, zobowiązane są do sprzedaży towarów zgodnie z kolejnością wniesionych przedpłat i zapisów.

2. Przepis ust. 1 odnosi się również do pracowników danej jednostki handlu detalicznego.

3. Przepisy § 7 ust. 2, 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

§ 11. Traci moc rozporządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług z dnia 12 stycznia 1982 r. w sprawie zasad sprzedaży towarów w jednostkach handlu detalicznego (Dz. U. Nr 1, poz. 11).

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Handlu Wewnętrznego i Usług: Z. Łakomiec